

TÍNH ĐƠN ĐIỀU CỦA HÀM SỐ

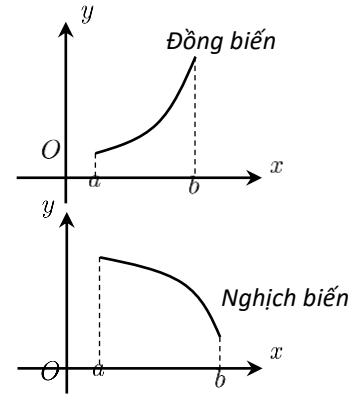
DẠNG 1. TÌM KHOẢNG ĐƠN ĐIỀU CỦA HÀM SỐ THÔNG QUA BẢNG BIẾN THIÊN, ĐỒ THỊ

① **Định lý** (thừa nhận): Giả sử hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm trên khoảng K .

Nếu $f'(x) > 0, \forall x \in K$ thì hàm số đồng biến trên khoảng K .

Nếu $f'(x) < 0, \forall x \in K$ thì hàm số nghịch biến trên khoảng K .

Nếu $f'(x) = 0, \forall x \in K$ thì hàm số không đổi trên khoảng K .

② Hình dáng đồ thị

Nếu hàm số **đồng biến** trên K thì từ trái sang phải **đồ thị đi lên**.

Nếu hàm số **nghịch biến** trên K thì từ trái sang phải **đồ thị đi xuống**.

Câu 1: Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng xét dấu của đạo hàm như hình vẽ. Hàm số đã cho nghịch biến trên khoảng nào dưới đây?

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$
y'	$-$	$-$	0	$+$

- A. $(1; +\infty)$.   B. $(-\infty; 1)$.   C. $(-1; +\infty)$.   D. $(-\infty; -1)$.

Câu 2: (Mã 102, Năm 2019) Cho hàm số $f(x)$ có bảng biến thiên sau:

x	$-\infty$	-2	0	2	$+\infty$	
$f'(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$	$+$
$f(x)$	$+\infty$	1	3	1	$+\infty$	

Hàm số đã cho đồng biến trên khoảng nào dưới đây?

- A. $(0; +\infty)$.   B. $(0; 2)$.   C. $(-2; 0)$.   D. $(-\infty; -2)$.

Câu 3: (Mã 101 – 2020 Lần 1) Cho hàm số $f(x)$ có bảng biến thiên như sau:

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$		
$f'(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$	0	$+$
$f(x)$	$+\infty$			4			$+\infty$
		-1			-1		

Hàm số đã cho đồng biến trên khoảng nào dưới đây?

- A. $(-\infty; -1)$.   B. $(0; 1)$.   C. $(-1; 1)$.   D. $(-1; 0)$.

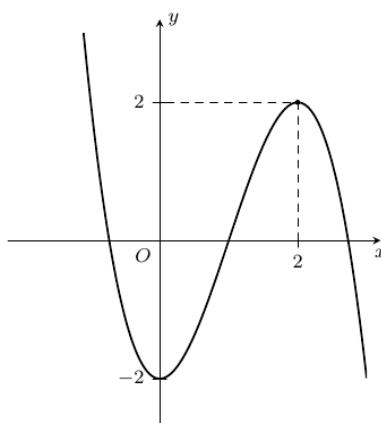
Câu 4: (MĐ 102-2022) Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng biến thiên như sau:

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$						
$f'(x)$		$-$	0	$+$	0	$-$	0	$+$			
$f(x)$	$+\infty$			0		3			0		$+\infty$

Hàm số đã cho nghịch biến trên khoảng nào dưới đây?

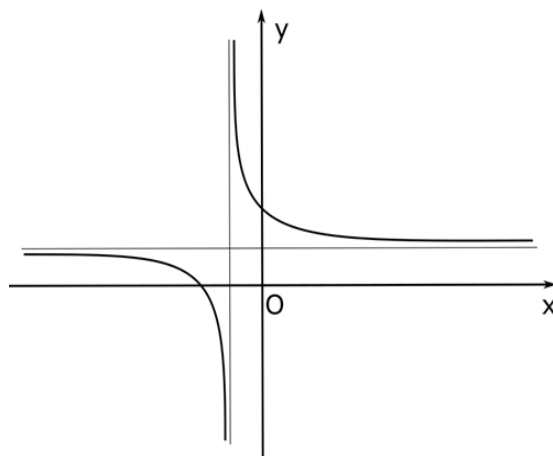
- A. $(0; +\infty)$.   B. $(1; +\infty)$.   C. $(-1; 0)$.   D. $(0; 1)$.

Câu 5: (MĐ 103 - 2021 – ĐỢT 1) Cho hàm số $y = f(x)$ có đồ thị là đường cong trong hình bên.
Hàm số đã cho đồng biến trên khoảng nào dưới đây?

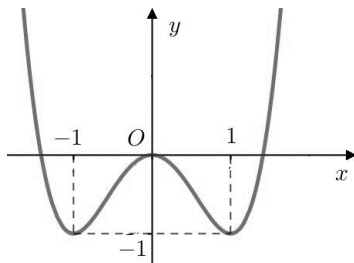
- A. $(-\infty; 2)$.   B. $(0; 2)$.   C. $(-2; 2)$.   D. $(2; +\infty)$.

Câu 6: (MĐ 102 - 2021 – ĐỢT 1) Biết hàm số $y = \frac{x+a}{x+1}$ (a là số thực cho trước, $a \neq 1$) có đồ thị như trong hình bên. Mệnh đề nào dưới đây đúng?

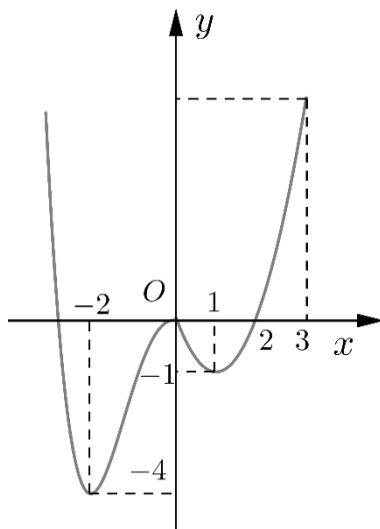
- A.** $y' < 0, \forall x \in \mathbb{R}$.   **B.** $y' > 0, \forall x \neq -1$.   **C.** $y' < 0, \forall x \neq -1$.   **D.** $y' > 0, \forall x \in \mathbb{R}$.

Câu 7: (Mã 103 – 2020 – Lần 2) Cho hàm số $y = f(x)$ có đồ thị là đường cong hình bên. Hàm số đã cho đồng biến trên khoảng nào dưới đây?

- A.** $(-1; 0)$.   **B.** $(-\infty; -1)$.   **C.** $(0; +\infty)$.   **D.** $(0; 1)$.

Câu 8: Cho hàm số $y = f(x)$ có đồ thị như hình vẽ bên.

Hàm số đã cho nghịch biến trên khoảng

A. $(-1;0)$.

B. $(-2;-1)$.

C. $(0;1)$.

D. $(1;3)$.

DẠNG 2. TÌM KHOẢNG ĐƠN ĐIỀU CỦA HÀM SỐ CHO TRƯỚC

- **Bước 1.** Tìm tập xác định D của hàm số.
- **Bước 2.** Tính đạo hàm $y' = f'(x)$. Tìm các điểm x_i , $(i=1,2,3,...,n)$ mà tại đó đạo hàm bằng 0 hoặc không xác định.
- **Bước 3.** Sắp xếp các điểm x_i theo thứ tự tăng dần và lập bảng biến thiên.
- **Bước 4.** Nêu kết luận về các khoảng đồng biến và nghịch biến đưa vào bảng biến thiên.

Câu 9: (MĐ 101-2022) Hàm số nào sau đây đồng biến trên $\mathbb{R}$?

A. $y = x^4 - x^2$.

B. $y = x^3 - x$.

C. $y = \frac{x-1}{x+2}$.

D. $y = x^3 + x$.

Câu 10: (MĐ 103-2022) Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm $f'(x) = x+1$ với mọi $x \in \mathbb{R}$. Hàm số đã cho nghịch biến trên khoảng nào dưới đây?

A. $(-1; +\infty)$.

B. $(1; +\infty)$.

C. $(-\infty; -1)$.

D. $(-\infty; 1)$.

Câu 11: Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R}$ và có đạo hàm $f'(x) = (1-x)^2(x+1)^3(3-x)$. Hàm số $y = f(x)$ đồng biến trên khoảng nào dưới đây?

A. $(-\infty; 1)$.

B. $(-\infty; -1)$.

C. $(1; 3)$.

D. $(3; +\infty)$.

Câu 12: (Đề minh họa 1, Năm 2017) Hỏi hàm số $y = 2x^4 + 1$ đồng biến trên khoảng nào?

A. $\left(-\infty; -\frac{1}{2}\right)$.

B. $(0; +\infty)$.

C. $\left(-\frac{1}{2}; +\infty\right)$.

D. $(-\infty; 0)$.

Câu 13: (Đề minh họa 2, Năm 2017) Cho hàm số $y = x^3 - 2x^2 + x + 1$. Mệnh đề nào dưới đây đúng?

A. Hàm số nghịch biến trên khoảng $\left(\frac{1}{3}; 1\right)$.

B. Hàm số nghịch biến trên khoảng $\left(-\infty; \frac{1}{3}\right)$.

C. Hàm số đồng biến trên khoảng $\left(\frac{1}{3}; 1\right)$.

D. Hàm số nghịch biến trên khoảng $(1; +\infty)$.

Câu 14: (Đề Minh họa lần 3, Năm 2017) Cho hàm số $y = \frac{x-2}{x+1}$. Mệnh đề nào dưới đây đúng?

A. Hàm số nghịch biến trên $(-\infty; -1)$.

B. Hàm số đồng biến trên $(-\infty; -1)$.

C. Hàm số đồng biến trên $(-\infty; +\infty)$.

D. Hàm số nghịch biến trên $(-1; +\infty)$.

Câu 15: (Đề minh họa lần 3, Năm 2017) Hàm số nào dưới đây đồng biến trên khoảng $(-\infty; +\infty)$?

A. $y = 3x^3 + 3x - 2$.   **B.** $y = 2x^3 - 5x + 1$.   **C.** $y = x^4 + 3x^2$.   **D.** $y = \frac{x-2}{x+1}$.

Câu 16: Hàm số $y = \sqrt{2018x - x^2}$ nghịch biến trên khoảng nào trong các khoảng sau đây?

A. $(1010; 2018)$.   **B.** $(2018; +\infty)$.   **C.** $(0; 1009)$.   **D.** $(1; 2018)$.

DẠNG 3. TÌM M ĐỂ HÀM SỐ ĐƠN ĐIỆU TRÊN CÁC KHOẢNG XÁC ĐỊNH CỦA NÓ

Lưu ý: Dấu của tam thức bậc hai $f(x) = ax^2 + bx + c$.

• Để $f(x) \geq 0, \forall x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \begin{cases} a > 0 \\ \Delta \leq 0 \end{cases}$.   • $f(x) \leq 0, \forall x \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \begin{cases} a < 0 \\ \Delta \leq 0 \end{cases}$.

Câu 17: Cho hàm số $y = -\frac{1}{3}x^3 + mx^2 + (3m+2)x + 1$. Tìm tất cả giá trị của m để hàm số nghịch biến trên $\mathbb{R}$.

A. $\begin{cases} m \geq -1 \\ m \leq -2 \end{cases}$.   **B.** $-2 \leq m \leq -1$.   **C.** $-2 < m < -1$.   **D.** $\begin{cases} m > -1 \\ m < -2 \end{cases}$.

Câu 18: Tập hợp tất cả các giá trị của tham số m để hàm số $y = x^3 + (m+1)x^2 + 3x + 2$ đồng biến trên $\mathbb{R}$ là

A. $[-4; 2]$.   **B.** $(-4; 2)$.   **C.** $(-\infty; -4] \cup [2; +\infty)$.   **D.** $(-\infty; -4) \cup (2; +\infty)$.

Câu 19: Tìm tất cả các giá trị của m để hàm số $y = mx^3 + mx^2 + m(m-1)x + 2$ đồng biến trên $\mathbb{R}$.

A. $m \leq \frac{4}{3}$ và $m \neq 0$.   **B.** $m = 0$ hoặc $m \geq \frac{4}{3}$.
C. $m \geq \frac{4}{3}$.   **D.** $m \leq \frac{4}{3}$.

Câu 20: Số giá trị nguyên của m để hàm số $y = (4-m^2)x^3 + (m-2)x^2 + x + m - 1$ (1) đồng biến trên $\mathbb{R}$ bằng.

A. 5.   **B.** 3.   **C.** 2.   **D.** 4.

Câu 21: Có bao nhiêu giá trị nguyên của tham số m để hàm số $y = \frac{x+m^2}{x+4}$ đồng biến trên từng khoảng xác định của nó?

- A. 5.   B. 3.   C. 1.   D. 2.

Câu 22: (Mã 104, Năm 2017) Cho hàm số $y = \frac{mx+4m}{x+m}$ với m là tham số. Gọi S là tập hợp tất cả các giá trị nguyên của m để hàm số nghịch biến trên các khoảng xác định. Tìm số phần tử của S .

- A. 5.   B. 4.   C. Vô số.   D. 3.

Câu 23: (Mã 102, Năm 2017) Có bao nhiêu giá trị nguyên của tham số m để hàm số $y = \frac{x+2}{x+5m}$ đồng biến trên khoảng $(-\infty; -10)$?

- A. 2.   B. Vô số.   C. 1.   D. 3.

Câu 24: (Mã 103, Năm 2018) Có bao nhiêu giá trị nguyên của tham số m để hàm số $y = \frac{x+1}{x+3m}$ nghịch biến trên khoảng $(6; +\infty)$?

- A. 3.   B. Vô số.   C. 0.   D. 6.

Câu 25: (Đề minh họa 1, Năm 2017) Tìm tất cả các giá trị thực của tham số m sao cho hàm số $y = \frac{\tan x - 2}{\tan x - m}$ đồng biến trên khoảng $\left(0; \frac{\pi}{4}\right)$.

- A. $m \leq 0$ hoặc $1 \leq m < 2$.   B. $m \leq 0$.   C. $1 \leq m < 2$.   D. $m \geq 2$.

Câu 26: (Mã 101 – 2020 -Lần 2) Tập hợp tất cả các giá trị thực của tham số m để hàm số $y = x^3 - 3x^2 + (4-m)x$ đồng biến trên khoảng $(2; +\infty)$ là

- A. $(-\infty; 1]$ B. $(-\infty; 4]$ C. $(-\infty; 1)$ D. $(-\infty; 4)$

Câu 27: (Đề minh họa, Năm 2019) Tìm tất cả các giá trị thực của tham số m để hàm số $y = -x^3 - 6x^2 + (4m-9)x + 4$ nghịch biến trên khoảng $(-\infty; -1)$ là

- A. $(-\infty; 0]$.   B. $\left[-\frac{3}{4}; +\infty\right)$.   C. $\left(-\infty; -\frac{3}{4}\right]$.   D. $[0; +\infty)$

Câu 28: Tìm tất cả các giá trị thực của tham số m sao cho hàm số

$$y = f(x) = \frac{mx^3}{3} + 7mx^2 + 14x - m + 2 \text{ nghịch biến trên nửa khoảng } [1; +\infty) ?$$

A. $\left(-\infty; -\frac{14}{15}\right]$.   B. $\left[-2; -\frac{14}{15}\right]$.   C. $\left[-\frac{14}{15}; +\infty\right)$.   D. $\left(-\infty; -\frac{14}{15}\right)$.

Câu 29: Tìm tất cả các giá trị m để hàm số $y = x^3 - 3x^2 + mx + 2$ đồng biến trên khoảng $(1; +\infty)$.

A. $m < 3$.   B. $m \geq 3$.   C. $m \neq 3$.   D. $m \leq 3$.

Câu 30: Có bao nhiêu giá trị nguyên âm của tham số m để hàm số $y = \frac{1}{4}x^4 + mx - \frac{3}{2x}$ đồng biến trên khoảng $(0; +\infty)$.

A. 2.   B. 1.   C. 3.   D. 0.

Câu 31: Tìm tất cả các giá trị thực của m để hàm số $y = x^3 - 3mx^2 - 9m^2x$ nghịch biến trên khoảng $(0; 1)$.

A. $-1 < m < \frac{1}{3}$.   B. $m > \frac{1}{3}$.   C. $m < -1$.   D. $m \geq \frac{1}{3}$ hoặc $m \leq -1$.

Câu 32: Tìm các giá trị của m để hàm số $y = \frac{1}{3}x^3 - mx^2 + (2m-1)x - m + 2$ nghịch biến trên khoảng $(-2; 0)$.

A. $m = 0$.   B. $m > 1$.   C. $m \leq -\frac{1}{2}$.   D. $m < -\frac{1}{2}$.

Câu 33: Tập hợp tất cả các giá trị của m để hàm số $y = x^3 - mx^2 - (m-6)x + 1$ đồng biến trên $(0; 4)$ là:

A. $(-\infty; 3)$.   B. $(-\infty; 3]$.   C. $[3; 6]$.   D. $(-\infty; 6]$.

Câu 34: Tìm tất cả các giá trị thực của tham số để hàm số $y = \frac{\cos x - 3}{\cos x - m}$ nghịch biến trên khoảng $\left(\frac{\pi}{2}; \pi\right)$

A. $\begin{cases} 0 \leq m < 3 \\ m \leq -1 \end{cases}$.   B. $\begin{cases} 0 < m < 3 \\ m < -1 \end{cases}$.   C. $m \leq 3$.   D. $m < 3$.

Câu 35: Tìm m để hàm số $y = \frac{\cos x - 2}{\cos x - m}$ đồng biến trên khoảng $\left(0; \frac{\pi}{2}\right)$

A. $\begin{cases} m \geq 2 \\ m \leq -2 \end{cases}$

B. $m > 2$

C. $\begin{cases} m \leq 0 \\ 1 \leq m < 2 \end{cases}$

D. $-1 < m < 1$

DẠNG 4. TÌM KHOẢNG ĐƠN ĐIỀU CỦA HÀM SỐ $g(x) = f[u(x)]$ **KHI BIẾT**

ĐỒ THỊ HÀM SỐ $f'(x)$.

Cách 1:

Bước 1: Tính đạo hàm của hàm số $g(x)$, $g'(x) = u'(x) \cdot f'[u(x)]$.

Bước 2: Sử dụng đồ thị của $f'(x)$, lập bảng xét dấu của $g'(x)$.

Bước 3: Dựa vào bảng dấu kết luận khoảng đồng biến, nghịch biến của hàm số.

Cách 2:

Bước 1: Tính đạo hàm của hàm số $g(x)$, $g'(x) = u'(x) \cdot f'[u(x)]$.

Bước 2: Hàm số $g(x)$ đồng biến $\Leftrightarrow g'(x) \geq 0$; (Hàm số $g(x)$ nghịch biến $\Leftrightarrow g'(x) \leq 0$)
(*)

Bước 3: Giải bất phương trình (*) (dựa vào đồ thị hàm số $y = f'(x)$) từ đó kết luận khoảng đồng biến, nghịch biến của hàm số.

Câu 36: (Mã 101, Năm 2019) Cho hàm số $f(x)$, bảng xét dấu của $f'(x)$ như sau:

x	$-\infty$	-3	-1	1	$+\infty$			
$f'(x)$		$-$	0	$+$	0	$-$	0	$+$

Hàm số $y = f(3-2x)$ nghịch biến trên khoảng nào dưới đây?

A. $(4; +\infty)$.

B. $(-2; 1)$.

C. $(2; 4)$.

D. $(1; 2)$.

Câu 37: Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng xét dấu đạo hàm như sau.

x	$-\infty$	-3	0	1	$+\infty$			
$f'(x)$		$-$	0	$+$	0	$-$	0	$+$

Hàm số $y = f(2-3x)$ đồng biến trên khoảng nào sau đây?

A. $(2; 3)$.

B. $(1; 2)$.

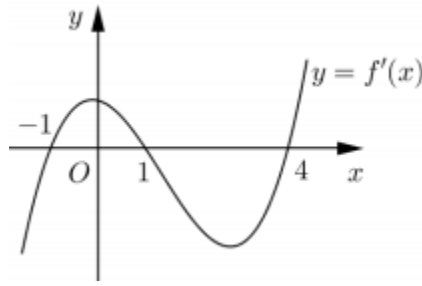
C. $(0; 1)$.

D. $(1; 3)$.

Câu 38: (ĐỀ THAM KHẢO 2018) Cho hàm số $y = f(x)$. Hàm số $y = f'(x)$ có đồ thị như hình bên.

Hàm số $y = f(2-x)$ đồng biến trên khoảng

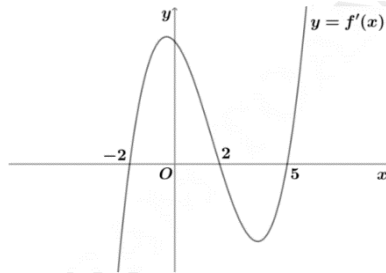
A. $(1;3)$.

B. $(2;+\infty)$.

C. $(-2;1)$.

D. $(-\infty;-2)$.

Câu 39: Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm liên tục trên $\mathbb{R}$ và đồ thị hàm số $y = f'(x)$ như hình bên.

Hỏi hàm số $g(x) = f(3-2x)$ nghịch biến trên khoảng nào trong các khoảng sau?

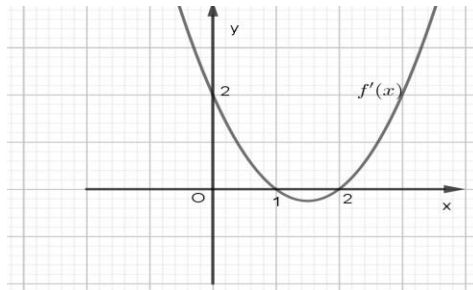
A. $(-1;+\infty)$

B. $(-\infty;-1)$

C. $(1;3)$

D. $(0;2)$

Câu 40: Cho hàm số $y = f'(x)$ có đồ thị như hình vẽ

Hàm số $y = f(2-x^2)$ đồng biến trên khoảng nào dưới đây

A. $(-\infty;0)$.

B. $(0;1)$.

C. $(1;2)$.

D. $(0;+\infty)$.

DẠNG 5. TÌM KHOẢNG ĐƠN ĐIỀU CỦA HÀM SỐ $g(x) = f[u(x)] + v(x)$ **KHI BIẾT ĐỒ THỊ,**
BẢNG BIẾN THIÊN CỦA HÀM SỐ $f'(x)$

Cách 1:

Bước 1: Tính đạo hàm của hàm số $g(x)$, $g'(x) = u'(x) \cdot f'[u(x)] + v'(x)$.

Bước 2: Sử dụng đồ thị của $f'(x)$, lập bảng xét dấu của $g'(x)$.

Bước 3: Dựa vào bảng dấu kết luận khoảng đồng biến, nghịch biến của hàm số.

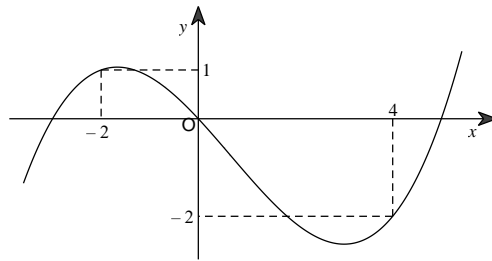
Cách 2:

Bước 1: Tính đạo hàm của hàm số $g(x)$, $g'(x) = u'(x) \cdot f'[u(x)] + v'(x)$.

Bước 2: Hàm số $g(x)$ đồng biến $\Leftrightarrow g'(x) \geq 0$; (Hàm số $g(x)$ nghịch biến $\Leftrightarrow g'(x) \leq 0$) (*)

Bước 3: Giải bất phương trình (*) (dựa vào đồ thị hàm số $y = f'(x)$) từ đó kết luận khoảng đồng biến, nghịch biến của hàm số.

Câu 41: (Đề Tham Khảo 2020 – Lần 1) Cho hàm số $f(x)$. Hàm số $y = f'(x)$ có đồ thị như hình bên. Hàm số $g(x) = f(1-2x) + x^2 - x$ nghịch biến trên khoảng nào dưới đây ?

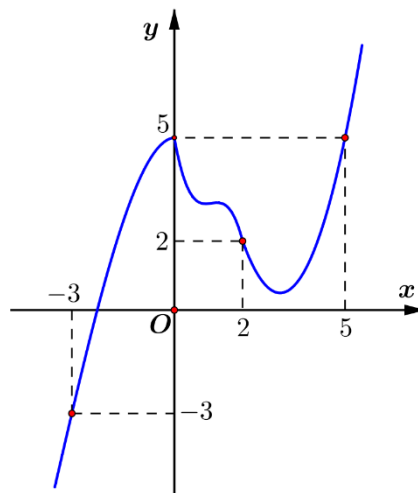
A. $\left(1; \frac{3}{2}\right)$.

B. $\left(0; \frac{1}{2}\right)$.

C. $(-2; -1)$.

D. $(2; 3)$.

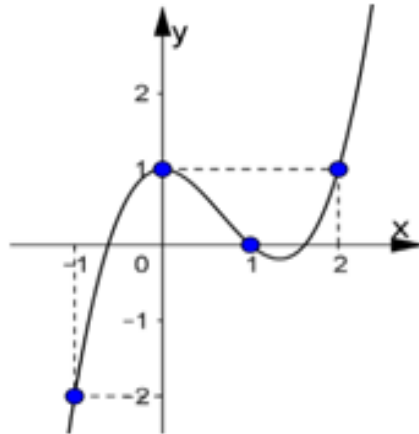
Câu 42: Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm liên tục trên $\mathbb{R}$. Đồ thị của hàm số $y = f'(x)$ như hình vẽ

Hàm số $g(x) = f(-2x+1) + (x+1)(-2x+4)$ đồng biến trên khoảng nào dưới đây?

- A. $\left(-2; -\frac{1}{2}\right)$.   B. $(-\infty; -2)$.   C. $\left(-\frac{1}{2}; +\infty\right)$.   D. $\left(-\frac{1}{2}; 2\right)$.

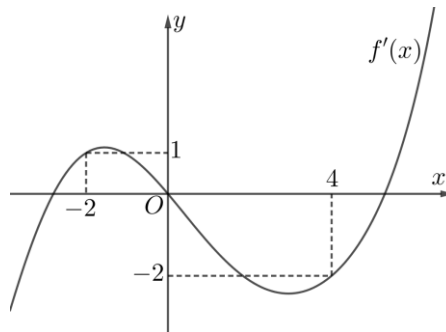
Câu 43: Cho hàm số $f(x)$ có đạo hàm $f'(x)$ có đồ thị như hình vẽ.

Hàm số $g(x) = f(x-1) - \frac{x^3}{3} + x^2 - x + 2020$ nghịch biến trên khoảng nào dưới đây?

- A. $(1; 2)$.   B. $(3; +\infty)$.   C. $(-\infty; 1)$.   D. $(-\infty; 1)$.

Câu 44: Cho hàm số đa thức $f(x)$ có đạo hàm trên $\mathbb{R}$. Biết $f(0) = 0$ và đồ thị hàm số $y = f'(x)$ như hình sau.

Hàm số $g(x) = |4f(x) + x^2|$ đồng biến trên khoảng nào dưới đây?

- A. $(4; +\infty)$.   B. $(0; 4)$.   C. $(-\infty; -2)$.   D. $(-2; 0)$.